

Η ψύχωση της επανεκλογής

Άρθρο του **Χρήστου Γιανναρά**

Η εξουσία στη σημερινή Ελλάδα είναι συγκεντρωτική, αν θέλουμε να κυριολεκτούμε: απολυταρχική. Ο πρωθυπουργός που θα συμπέσει με τη λήξη της πενταετούς θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας, «διορίζει» τον επόμενο Πρόεδρο.

Κάθε πρωθυπουργός διορίζει, το ίδιο αυθαίρετα, και τον πρόεδρο της Βουλής, την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων, τους προέδρους των Ανώτατων Δικαστηρίων, τα στελέχη της κρατικής τηλεόρασης – κάθε πρόσωπο με κρίσιμες αρμοδιότητες για τη λειτουργία του δημόσιου βίου είναι αυθαίρετη επιλογή του πρωθυπουργού.

Χρήστος Γιανναράς

Ακόμα κι αν ήταν προικισμένος ο πρωθυπουργός με ανιδιοτέλεια «απαρνητού των εγκοσμίων», η συγκέντρωση τόσο απόλυτης εξουσίας στη δική του και μόνο δικαιοδοσία συνιστά οπωσδήποτε ρίσκο, μέγιστη διακινδύνευση – ζήσαμε, π.χ., την αυθαίρετη ακύρωση δημοψηφίσματος (τον Ιούλιο του 2015) από τον Αλέξη Τσίπρα, «χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αιδώ».

Και γίνεται οδυνηρό το ερώτημα που λογικά γεννιέται: σε τι διαφέρει η «δημοκρατία» μας από την αυταρχία, την «ενός ανδρός αρχή»;

Δεν είναι τόσο η απειλή της αυθαιρεσίας που παραμονεύει στις υπερεξουσίες του κάθε πρωθυπουργού μας όσο η αχαλίνωτη δυναμική της απληστίας που συνοδεύει την «περί τας τιμάς ευφροσύνην».

Μεθάει τον άνθρωπο η ηδονή της εξουσίας, γι' αυτό και πρώτο μέλημα για τους επαγγελματίες ηγεμόνες γίνεται η παράταση της ηγεμονίας, με οποιοδήποτε τίμημα. Σήμερα λέμε: «γάντζωμα στην εξουσία» την πρωτεύουσα έγνοια της «επανεκλογής».

Γίνεται η επανεκλογή έμμονη ιδέα, ψυχολογική απαίτηση πιεστική, κυριαρχεί στο θυμικό με τη

δυναμική της μονομανίας. Έχουν οι πρωθυπουργοί προσλάβει όλες τις εξουσίες και δεν είναι ικανοποιημένοι – δεν τους ενδιαφέρει να τις αξιοποιήσουν, θέλουν τη σιγουριά ότι θα τις ξανακερδίσουν στις επόμενες εκλογές και, ανομολόγητα, στο διηνεκές.

Είναι αυτό ένα σύνδρομο του κοινοβουλευτισμού, κάτι ανάλογο με τη βασανιστική μέθη του χαρτοπαίκτη, του αλκοολικού, του ποδοσφαιρομανούς και κάθε τζογαδόρου.

Αλλά είναι και μια πτυχή ή ιδίωμα του «συστήματος» που επιτρέπει στον ανώνυμο, γυμνόν από κάθε άλλη εξουσία ψηφοφόρο να εκβιάσει το «σύστημα»: Να πετύχει ανταλλαγή της ψήφου του με «ρουσφέτι», δημοσιοϋπαλληλική μονιμότητα – ισόβια εξασφάλιση διατροφής του από το κράτος.

Από το 1875, ο Εμμανουήλ Ροΐδης πιστοποιούσε, με την καυστική του πέννα, ότι στο ελληνώνυμο κρατίδιο ο ψηφοφόρος πουλάει την ψήφο του στον πολιτευτή, με αντίτιμο να τρέφεται ισόβια από το δημόσιο χρήμα – να παρέχει το κράτος στους εξωνημένους ψηφοφόρους «τα μέσα να ζώσι χωρίς να σκάπτωσι».

Εκατόν σαράντα έξι χρόνια μετά, η πιστοποίηση έχει πια δραματικό χαρακτήρα, έχει οδηγήσει το κράτος σε οριστική και ανίατη, ολοσχερή πτώχευση. Επιβιώνει το κράτος μόνο με τους όρους που επιτάσσει ο διεθνής υπόκοσμος των δανειστών του.

Κανείς ποτέ δεν διανοήθηκε να καταμετρήσει, ποιο ποσοστό του πληθυσμού απολαμβάνει, ποιο ύψος συντάξεων, για πόσων χρόνων προσφορά, πόσο ωφέλιμη για το «Δημόσιο» εργασίας. Μάλλον δεν καταγγέλληκε ποτέ τεκμηριωμένα το όργιο των διορισμών στο Δημόσιο (κυρίως στις προεκλογικές περιόδους) με κατονομασία των αυτουργών.

Μοιάζει να μη θέλει η νεοελληνική κοινωνία να ιαθεί από αυτή τη λοιμική της παρασιτικής δημοσιοϋπαλληλίας, να αποκτήσει όχι μόνο δίκαιες αμοιβές εργασίας στο Δημόσιο, αλλά και δίκαιη ποινική μεταχείριση της εξουσιολαγνείας των πολιτικών, που εξαγοράζουν ψηφοφόρους αντιπροσφέροντας αργοσχολία.

Το άθλιο αυτό αλισβερίσι «νομιμοποιεί» αυτονόητα την ακρισία και αναξιοκρατία σε κάθε πτυχή του ελλαδικού δημόσιου βίου. Μόλις ένα κόμμα κερδίσει τις εκλογές και σχηματίσει κυβέρνηση, θα ξηλώσει αμέσως τις διοικήσεις των οργανισμών κοινής ωφέλειας (όσων δεν έχουν ακόμα ξεπουληθεί σε ιδιώτες), για να διορίσει – αμείψει «δικούς» της κομματανθρώπους.

Ο παλιμβαρβαρισμός της αναξιοκρατίας εισάγεται έγκαιρα, από το Δημοτικό κιάλας σχολείο: Καταργήθηκε η αξιολόγηση των μαθητών, διαγράφηκε από το λεξιλόγιο η λέξη «αριστεία», ο έλεγχος των επιδόσεων χλευάστηκε σαν απειλή καταπίεσης, η βαθμολογία απόμεινε μια γραφικότητα άσχετη με τον κόπο και την ευσυνειδησία του μαθητή, τα χαρίσματά του, τη δημιουργικότητά του.

Οι «προοδευτικές δυνάμεις», το πιο αντικοινωνικό σύμπτωμα μικρονοϊκής θρασύτητας που γνώρισε η ελλαδική κοινωνία, καπηλεύτηκαν αδιάντροπα την Αριστερά και εκβίασαν την ασπόνδυλη Δεξιά, στο άγριο παιχνίδι της κυβερνητικής «επανεκλογής»: της αρρωστημένης εξουσιολαγνείας μετριότητων.

Η συγκέντρωση όλων των εξουσιών στον πρωθυπουργό – κομματάρχη αποδείχεται αλλοτριωτική όλων των δομών και λειτουργιών του κοινωνικού σώματος – αποσυντίθεται η κρατική μηχανή, εξαρθρώνεται η λογική της κοινωνικής συνοχής.

Οι εκλογικές προτιμήσεις δεν εκφράζουν τη συνισταμένη της καλλιέργειας στην ελλαδική κοινωνία, αλλά μόνο την επιδεξιότητα μαστόρων του παιχνιδιού των εντυπώσεων. Οι αξιολογήσεις ηγετικών

προσόντων υπακούνε στη λογική των καταναλωτικών επαγγελιών και αυτές στον εντυπωσιασμό που θα κατορθώσει η διαφήμιση.

Αν θέλει κανείς να κατανοήσει πώς λειτουργεί ο πολιτικός βίος στην Ελλάδα σήμερα, ποιοι και πώς αναλαμβάνουν αξιώματα, εκλέγονται μέλη ή ηγήτορες περιώνυμων θεσμών, σε ποιους απονέμονται βραβεία, διακρίσεις, παράσημα, κοινωνική ευαρέσκεια, για να τα καταλάβει όλα αυτά, πρέπει να σπουδάσει τη λογική των τηλεοπτικών στη χώρα μας καναλιών.

Τα κανάλια καθρεφτίζουν (και διαμορφώνουν) τη νοο-τροπία (τρόπο-του-νοεύν) της ελλαδικής κοινωνίας. Δεν έχουν την παραμικρή σχέση με την ευθύνη πληροφόρησης, αισθητικών απαιτήσεων, συλλογικών στοχεύσεων, κριτικής ανάλυσης, εγγυήσεων εγκυρότητας. Θέλουν μόνο να πουλήσουν ψευδαισθήσεις. Όπως κάθε πρωθυπουργός θέλει μόνο να επανεκλεγεί.

25.04.2021

Πηγή: [Η Καθημερινή](#)